

Alsided personlig udvikling

Børns personlige udvikling støttes og styrkes bedst i en verden, der er tryk og anerkendende. Hvor der er voksne, der er nysgerrige, deltagende og har blik for at understøtte og udvide børnenes erfaringsverden. Børn skal opleve at føle sig værdsatte og betydningsfulde i læringsmiljøer, der fordrer det enkelte barns mulighed for at kunne udtrykke sig med egne perspektiver og oplevelser. Ligeledes er det vigtigt, at børnene får en opmærksomhed på hinanden i fællesskabet samt kan give plads til andre børns perspektiver og oplevelser. F.eks. arbejder vi med den todelte oplevelsesverden ved konflikter, hvor den voksne giver børnene mulighed for på skift at udtrykke sig ift. sin oplevelse af konflikten. Den voksne er opmærksom på at have en neutral rolle, der fordrer det enkelte barns ret til egen oplevelse af konflikten. I daglig praksis arbejdes der med Fri for Mobberi, som skaber et fælles sprog i børnegruppen om, hvordan man er en god ven.

Nedenstående eksempler fra hverdagen viser, hvordan barnet får styrket sin alsidige personlige udvikling.

Hverdagsbeskrivelse ved et måltid

Børnene sidder ved bordet og spiser eftermiddagsmad. En pige rækker efter tallerkenen med knækbrød, der er 2 knækbrød tilbage. Pigen tager det ene og kigger på pigen ved siden af, hun rækker knækbrødet til hende og spørger om hun vil have mere. Pigen siger "ja", tager imod knækbrødet, mens hendes ansigt lyser op.

Eksemplet viser, hvordan et pædagogisk fokus på børnefællesskaber, empati, hjælpsomhed og hverdagsrutiner, kan understøtte børnenes alsidige personlige udvikling.

Hverdagsbeskrivelse ved skiftning

Ved bleskift har de voksne fokus på at skabe mulighed for, at barnet er aktivt deltagende. De børn der selv kan stå ved egen hjælp tager selv bleen af og smider den ud. Ved at være deltagende oplever børnene succes med at kunne selv, det skaber selvtillid og engagement hos barnet. Eksempel fra vores vuggestuegruppe: *To piger er på badeværelset og skal have skiftet ble og have sovetøj på. Den voksne giver dem deres kasser med tøjet. Den ene pige er hurtig, hun tager sin ble af og vender sig mod veninden, som stadig forsøger at få bleen af. Pigen der er færdig går nu hen og spørger om hun skal hjælpe. Det lykkes pigerne i fællesskab at få bleen af, de ser på hinanden og smiler.*

Dette eksempel viser, at børnenes samspil er præget af omsorg og nysgerrighed. Pigen som hjælper har engagement, gåpåmod og ser, at den anden har brug for hjælp. Den voksne lader børnene forsøge selv, men ved at give dem lidt hjælp og vejledning undervejs understøtter hun, at udfordringerne ikke overstiger børnenes kompetencer.

Hverdagsbeskrivelse i garderoben

I garderoben arbejder vi med selvhjælpenhed. Børnene øver sig i selv at tage tøj af og på, med hjælp og støtte fra en voksen. Børnene lærer at vente på tur og de øver sig i at hjælpe hinanden, som dette eksempel fra mellemgruppen viser. *Børnene er lige kommet ind fra legepladsen og er i gang med at tage overtøjet af. Nogle børn sidder på gulvet og vil have hjælp. Den voksne svarer, at hun gerne vil hjælpe, men de må vente til det bliver deres tur. En dreng fortsætter, lidt utålmodigt, med at bede om hjælp, en anden dreng der netop er blevet færdig, nævner det til den voksne. Den voksne roser ham og spørger om han vil hjælpe drengen, der beder om hjælp. Drengen smiler, går over og hiver støvlerne af den anden, der smiler mens*

*han højt siger " se nu har jeg fået støvlerne af". Den voksne kigger og siger "Hvordan gjorde du"? "Han
hjælp mig" svarer han med et stort smil.*